

El director i autor Jordi Casanovas. / MASSIMILIANO MINOCRI

JORDI CASANOVAS Director teatral, Premi Ciutat de Barcelona 2012

“Hi ha teatres desapropiats arreu”

Begoña Barrena

Està assajant *Una història catalana*, la primera part de la trilogia sobre la identitat catalana, estrenada el 2011 i que aviat es podrà veure a la Sala Gran del Teatre Nacional de Catalunya en una nova versió; la sala Flyhard, que dirigeix, està a punt d'estrenar una nova producció, *El rei borni*, de Marc Crehuet, i de reestrenar el muntatge anterior, *Smiley*, de Guillem Clua, a l'Espai Lliure, després d'omplir la sala durant setmanes. A en Jordi Casanovas (Vilafranca del Penedès, 1978) les coses li van bé. Per la seva tasca com a dramaturg i dinamitzador de l'autoria catalana al capdavant d'aquest petit espai escènic al barri de Sants, dilluns rebrà el Premi Ciutat de Barcelona de Teatre 2012.

Pregunta. Com subsistiu a la Flyhard?

Resposta. Doncs amb produccions molt mínimes, ajustant els números i procurant que els actors cobrin sempre una part del que es genera; amb la resta paguem el lloguer i les despeses. La sala en si no té subvenció. Amb només 42 espectadors per funció i descomptant tot l'IVA que hem de retornar, només podem créixer una mica quan les produccions salten a altres sales, com ha passat amb *Burundanga*, *Nit de ràdio 2.0*, *Litus* o *Smiley*, que han fet temporada i han girat o estan girant.

P. Davant del seu model, què li sembla el tancament de la Sala Tallers del Teatre Nacional de Catalunya?

R. És una pena, però es veia venir. Durant anys s'han construït equipaments per demostrar alguna mancança d'autoestima col·lectiva o individual d'al-

gú, sense generar, en canvi, cap tipus de teixit cultural. I és un drama veure la quantitat d'auditoris i de teatres que hi ha per tot Catalunya que estan desapropiats. Barcelona té molts espais i molta gent amb talent que ha après a gestionar-se i a tenir un sentit empresarial que abans no es tenia. Si donessin les claus d'aquests espais tindriem una de les ciutats més importants d'Europa o del món pel que fa al teatre. Fa molt de temps que les sales anomenades alternatives ho són, però no s'ha creat una nova capa des de sota. I als que se'ns ha acudit fer-ho, obtenim molt bona resposta per part del públic.

P. Estan fent la feina iniciada pel projecte T6 a la Tallers?

R. L'error és pensar que la feina ja està feta. Per què tenim aquí, estrenant, el Guillem Clua i la Marta Buchaca, que són autors que haurien de ser al Romea, a La Villarroel, a la Sala Petita o a la Gran del TNC? Per què *Desclassificats* de Pere Riera, que va ser un èxit quan final-

ment es va muntar, es va passar sis anys en un calaix? La feina de buscar nous textos no la fa gaire gent; la feia el T6, l'ha feta la Beckett durant un temps, però els altres no la fan.

“Fa temps que no s'ha creat una nova capa de sales alternatives”

“No m'interessen les diferències Catalunya / Espanya, amb espai i cultura compartits”

P. Després de *Pàtria*, la segona part de la trilogia, tornem a *Una història catalana*.

R. Sí, però amb repartiment gairebé nou —només repetixen Pep Cruz, Andrés Herrera i Borja Espinosa— i ampliada. Explico coses que abans quedaven

pendents. Ara hi ha tensió absoluta fins a l'últim minut, que era el que ens faltava: la traca final a aquesta gran història.

P. I la versió per al cinema?

R. Tot depèn de si TV-3 té quartos, però sí, la produirà Fausto Producciones i la dirigirà Isidro Ortiz. El guió el farem a mitges. Penso que és una bona història i que dona per a un llargmetratge o per a una minisèrie de tres capítols.

P. Com s'acaba la trilogia?

R. Amb *Vilafranca*, un retorn al lloc on vaig néixer i a la família. El nucli familiar com a tal no l'he plantejat mai en cap peça, però una de les meves preferides sempre ha estat *El casament dels petits burgesos* de Brecht. M'agradaria parlar d'experiències personals que he viscut i de la meua relació amb la ciutat.

P. Com es posiciona, política-ment?

R. Si em pregunta si estic a favor de la independència, li diria que sí perquè prefereixo els nuclis de govern petits; ja es prou difícil posar d'acord un grup de 10 persones... Com més petit i autònom sigui el nucli, més fàcil és tot. Ara bé, si em pregunta si sóc nacionalista, aleshores n'hauríem de parlar amb més calma, perquè aquí s'hi barregen moltes coses. Els sentiments nacionals no m'atrauen especialment. Em sembla abominable que ser nacionalista o catalanista vulgui dir anar en contra d'una cultura; tampoc no m'interessen les diferències entre allò que és català i allò que és espanyol quan de fet compartim pràcticament l'espai i la cultura. Són temes que donen per a molt i penso que ningú no ho té clar del tot.

PENSANT-HO BÉ

El secret de BCNegra

Rosa Mora

L'Any del Llibre i la Lectura, el 2005, es va fer un gran homenatge a Manuel Vázquez Montalbán. D'aquí va sortir la idea de celebrar unes jornades negres a Barcelona. L'impulsor va ser l'aleshores responsable de Cultura de l'Ajuntament, Ferran Mascarell, i qui ho va dur a la realitat, l'incombustible Paco Camarasa, el llibreter de la petita gran llibreria de la Barceloneta Negra i Crimnal.

L'any següent ja teníem la BCNegra, i vuit anys després s'ha convertit en la primera trobada de novel·la negra d'hivern d'Europa. Ho diuen amb modèstia els organitzadors perquè, encara que una mica a empentes i rodolons, continua la molt veterana Sema Negra de Gijón, el primer encontre d'aquestes característiques que es va fer a Espanya.

El millor de tot és que tothom se la creu: els lectors, les editorials, els autors, els mitjans i l'Ajuntament de Barcelona, el seu patrocinador. No és gratuït que surtin precisament al voltant de la setmana noves novel·les de Francisco González Ledesma, Andreu Martín, Alicia Giménez Bartlett, Juan Madrid o l'opera prima negra de Dolores Redondo, entre d'altres. Les editorials, que amb la maleïda crisi ho passen malament, hi aposten fort. Tothom hi vol ser perquè és una caixa de ressonància molt important. Sabem, a més a més, que els assistents als actes són, majoritàriament, fidels lectors del gènere.

Com va dir la veterana i feliçment jubilada periodista Maria Eugènia Ibáñez a la presentació de Yasmina Khadra, és una alegria veure La Capella, al carrer de l'Hospital, plena de gom a gom en tots els actes, o l'històric Saló de Cent amb gent dreta per homenajar l'autor premiat amb el Pepe Carvalho, un altre dels grans invents de BCNegra. Aquest any el va rebre l'escriptora sueca Maj Sjöwall, una de les persones que més es va divertir a la BCNegra, tot i que es va emocionar recordant quan ella i el seu marit, Per Wahlöö, amb qui va escriure les novel·les de Martin Beck, van ser expulsats de l'Espanya franquista.

¿El secret de l'èxit de la BCNegra? la barreja de lectors, autors i editors, el dinamisme i l'originalitat de les trobades, el suport del regidor de Cultura, Jaume Ciurana, malgrat que ha hagut de retallar el pressupost, i la batuta màgica de Paco Camarasa.

L'encant de Flyhard

La Flyhard fa dos anys i mig que programa autors catalans, i ho celebra amb una tirada limitada de samarretes dissenyades a partir dels pictogrames de les 11 produccions que s'hi han muntat en aquest temps. La sala està gestionada per la companyia que li ha donat el nom i amb la qual Jordi Casanovas va donar a conèixer els seus primers espectacles (la trilogia dedicada al món dels

videojocs *Wolfenstein*, *Tetris* i *City/Simcity* entre 2006-2007).

La sala s'ha anat fent un forat a la cartellera i l'últim any i mig ha aconseguit fer sempre ple. La seva política de preus no indou ni invitacions ni descomptes, però és tan assequible com l'espectador vulgui: pot triar entre pagar 5 euros (només els dijous) o 10 o 15 (la resta de dies) en funció del valor que li doni al que va a veure.

El Viajero

Los sábados, con EL PAÍS